

Hvordan opplever foreldre barnehagetilbudet? (Statistikknotat 1/2019)

Statistikknotat 1/2019

Et hovedfunn fra undersøkelsen er at foreldrene stort sett er fornøyde med barnehagetilbudet og at det er få endringer i foreldrenes svar de tre årene undersøkelsen er gjennomført. Det er imidlertid en nedgang i andelen foreldre som opplever at bemanningstettheten er tilfredsstillende.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 15.01.2019

Foreldreundersøkelsen i barnehagen ble gjennomført for tredje gang høsten 2018. 127 800 foreldre svarte på undersøkelsen. Antall foreldre som har svart på foreldreundersøkelsen har økt hvert år siden 2016. I denne analysen presenterer vi noen av resultatene fra foreldreundersøkelsen i 2018. Det redegjøres også for noen metodiske trekk med undersøkelsen.

Hovedfunn:

- 93 prosent av foreldre er svært eller ganske fornøyde med barnehagen totalt sett.
- Foreldre er i størst grad enige i at barnet trives i barnehagen og føler seg trygg på personalet i barnehagen.
- 1 av 10 foreldre er misfornøyde med mattilbudet i barnehagen.
- Det er noe nedgang i tilfredsheten med bemanningstettheten i 2018 sammenlignet med 2017 og 2016.

Fakta om Foreldreundersøkelsen

- Det er frivillig for barnehagene å gjennomføre undersøkelsen.
- Undersøkellesperiode: 1.- 30. november
- Antall barnehager: 3169 av 5763 barnehager har deltatt. Av disse er 1622 private og 1547 kommunale.
- Antall kommuner: Barnehager fra 287 kommuner har deltatt.
- 180 714 foreldre har mottatt undersøkelsen. Dette representerer over 60 prosent av barn som går i barnehage.
- Svarprosent: 71 prosent

Mer om undersøkelsen

Den nasjonale foreldreundersøkelsen er gjennomført tre år på rad, og både deltagelse og svarprosent har økt hvert år.

På alle spørsmål svarer foreldrene på en 5-punkts skala fra helt enig til helt uenig, og svært fornøyd til svært misfornøyd. Man kan også svare vet ikke. Undersøkelsen har ca. 30 spørsmål, fordelt på ni hovedområder. Det er et eget spørsmål om hvor tilfredse foreldre er med barnehagetilbudet totalt sett.

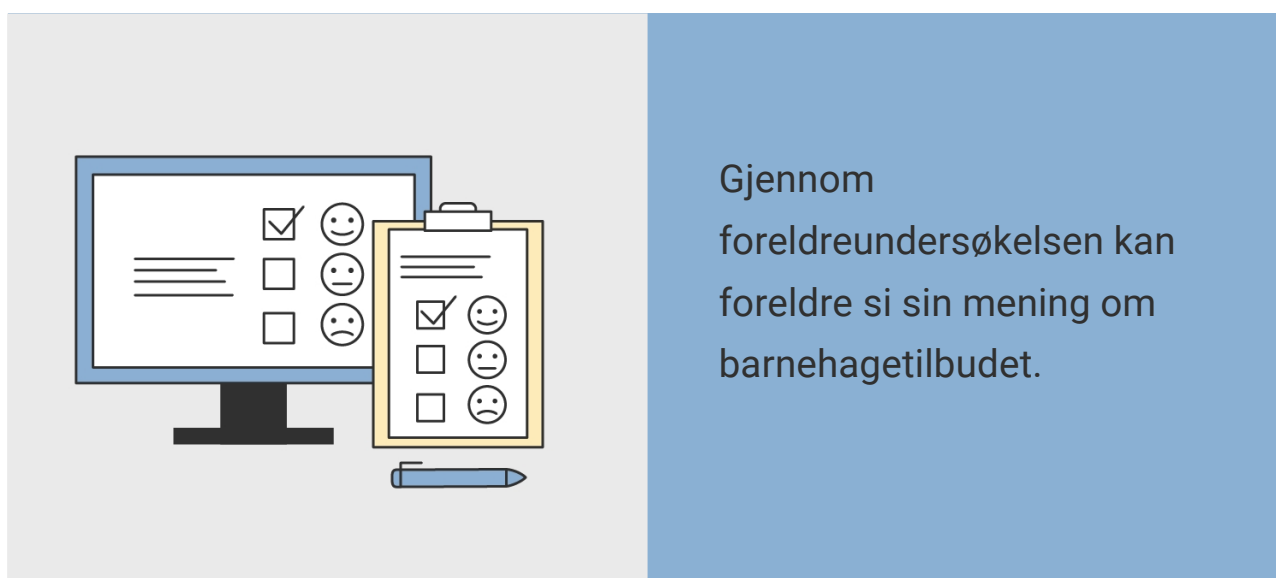
Tabell 1. Deltagelse og svarprosent på foreldreundersøkelsen i barnehagen.

År	Utsendte	Besvarte	Svarprosent
2016	125 584	86 191	69
2017	151 565	105 984	70
2018	180 714	127 766	71

Hva kan undersøkelsen si noe om?

Gjennom foreldreundersøkelsen kan foreldre si sin mening om barnehagetilbudet, deriblant barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Undersøkelsen kan si noe om hvordan foreldrene opplever tilbudet, og sier ikke nødvendigvis noe om tilbudet i seg selv. Det er frivillig for barnehager å bruke undersøkelsen og for foreldre å svare på den, og undersøkelsen blir derfor ikke representativ i statistisk forstand.

Foreldreundersøkelsen er først og fremst et verktøy for den enkelte barnehage. Foreldreundersøkelsen kan gi nyttig informasjon til eiere og myndighet om foreldrenes tilfredshet med barnehagetilbudet, og kan være en del av kommunens kunnskapsgrunnlag ved tilsyn. Undersøkelsen gir også informasjon om foreldrenes opplevelse av barnehagetilbudet på nasjonalt nivå.

Er det skjevheter i utvalget?

I en frafallsanalyse er det kontrollert for eventuelle skjevheter i geografi, eiertype, barn per voksen mellom barnehager som har deltatt i Foreldreundersøkelsen sammenlignet med barnehager som ikke har deltatt. Opplysninger om barnehagene ble hentet fra årsmeldingsskjemaet i BASIL. Ulikheter i disse bakgrunnsvariablene ble sett opp mot spørsmålene om total tilfredshet og fornøydhet med mattilbudet i barnehagen.

Analysen viser en geografisk skjevhet, ved at Oslo er overrepresentert blant barnehager som deltar i Foreldreundersøkelsen. Oslo har 22 prosent av barnehagene i utvalget, mens de i realiteten har 12 prosent av barnehagene. Foreldre som har barn i barnehager i Oslo scorer barnehagen noe lavere enn landsgjennomsnittet forøvrig, men avvikene mellom scoren i Oslo

og totalscoren er liten. Det betyr altså at skjevheten i deltagelse og score i Oslo svært liten grad påvirker de nasjonale resultatene.

Private barnehager deltar i noe større grad enn kommunale barnehager. Mens det totalt er 49 prosent private og 51 prosent kommunale barnehager i Norge, er det i utvalget 54 prosent private og 46 prosent kommunale barnehager. Effekten av denne skjevheten er imidlertid svært liten på nasjonalt nivå.

Frafallsanalysen er gjennomført med resultatene fra 2017. Denne vil oppdateres med 2018 tall når tallene for BASIL er klare.

Høy tilfredshet med barnehagetilbudet

Foreldre er i stor grad fornøyde med barnehagetilbudet. 59 prosent er totalt sett svært fornøyde og 35 prosent er ganske fornøyde. Under 2 prosent av foreldrene er ganske eller svært misfornøyde med barnehagen totalt sett. Foreldres totale tilfredshet med barnehagetilbudet holder seg stabilt i de tre årene undersøkelsen er gjennomført.

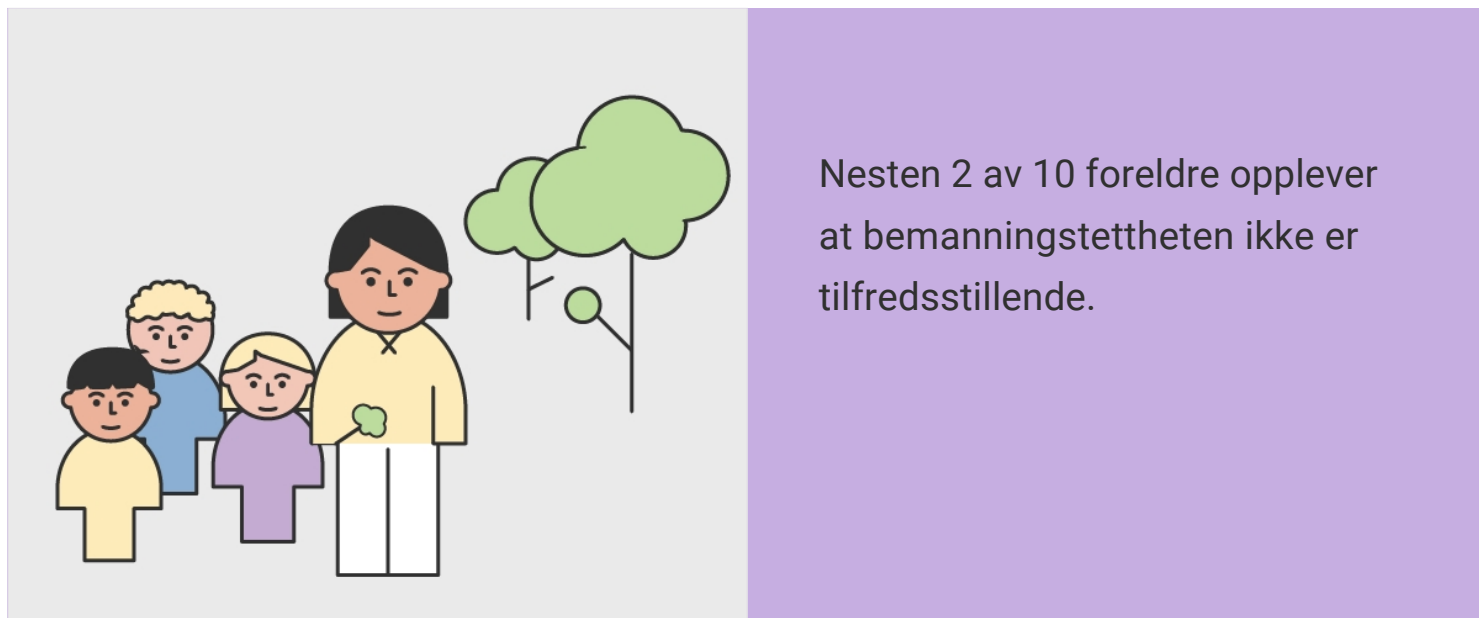
9 av 10 foreldre er fornøyde med barnehagen barnet går i.

Særlig på spørsmål som angår barnets trivsel og utvikling, og trygghet på personalet scorer foreldre høyt og det er lite variasjon i svarene. Det er noe mindre tilfredshet på spørsmålene som henger tettere sammen med barnehagens rammebetingelser, som lokaler, leker og utstyr, mattilbud og bemanningstetthet. Foreldre er også i litt mindre grad fornøyde med hovedområdene informasjon og medvirkning.

Blant barnehagene som har deltatt i undersøkelsen er det på nasjonalt nivå noe høyere total tilfredshet i private enn kommunale barnehager. Det er størst forskjell mellom kommunale og private barnehager på foreldres tilfredshet med barnehagens leker og utstyr og mattilbud. På de andre spørsmålene er det små eller minimale forskjeller.

Økt misnøye med bemanningstettheten

På spørsmål om bemanningstetthet, antallet barn per voksen, svarer 73 prosent av foreldrene at de er helt eller delvis enige i at bemanningstettheten oppleves som tilfredsstillende. Dette er en nedgang på 5 prosentpoeng fra 2017. Andelen foreldre som er helt eller delvis uenig i at bemanningstettheten er tilfredsstillende har økt fra 14 til 18 prosent fra 2017 til 2018. Det kan være mange årsaker til økningen, blant annet oppmerksomhet om ny bemanningsnorm som vil gjelde fra 1. august 2019.

Tall for 2017 viser at det ikke ser ut være en sammenheng mellom foreldres opplevelse av bemanningstettheten og faktisk bemanningstetthet i barnehagen. Foreldre med barn i barnehager med få barn per ansatt er altså ikke nødvendigvis mer fornøyde med bemanningstettheten enn barnehager med flere barn per ansatt. Hvordan foreldre opplever bemanningstettheten kan altså handle om andre forhold enn den reelle bemanningen, for eksempel om hvordan barnehagen organiserer arbeidsdagen og hvordan de kommuniserer med foreldrene om bemanning.

Stor variasjon i foreldres tilfredshet med mattilbudet

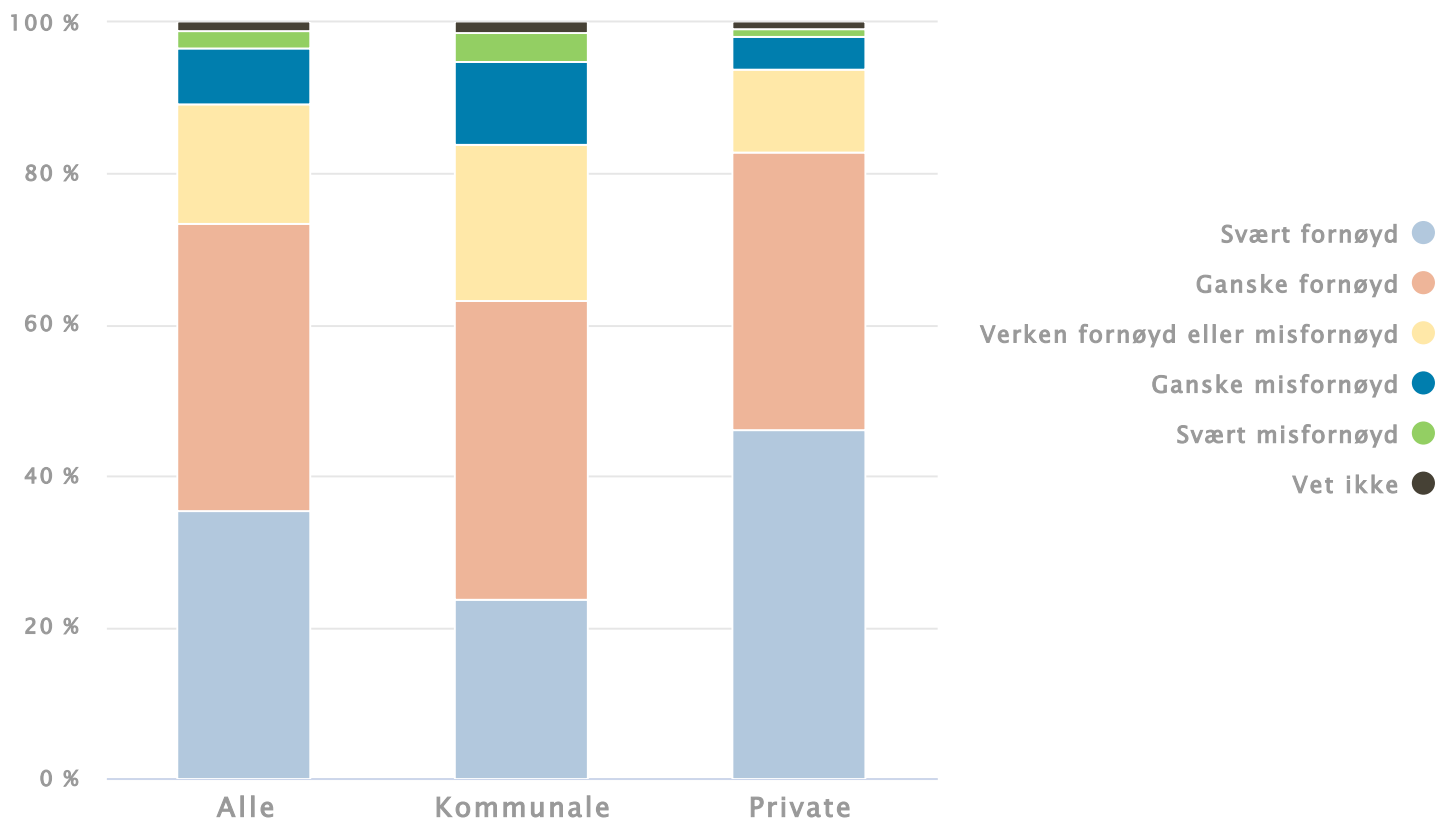
Nesten 3 av 4 foreldre (73 prosent) er svært eller ganske fornøyde med barnehagens mattilbud. Likevel er dette ett av spørsmålene med høyest andel foreldre som svarer at de er misfornøyde. Totalt svarer 1 av 10 foreldre at de er svært eller ganske misfornøyde med mattilbudet. Andelen foreldre som er misfornøyde med mattilbudet er dobbelt så høy i kommunale som i private barnehager.

Vis diagram

Vis tabell

Figur 1. Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med barnehagens mattilbud?

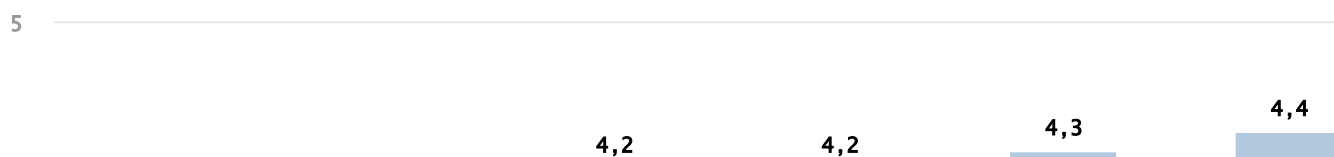
Tall for 2017 viser at tilfredsheten med mattilbudet også henger sammen med kostpenger i barnehagen. Jo høyere kostpengene er, desto mer fornøyd er foreldre med mattilbudet. Barnehager med mer enn 450 kroner i kostpenger har en snittscore på 4,4 mens barnehager med inntil 250 kroner i kostpenger har 3,6 i snittscore. I snitt betaler foreldre 269 kroner i kostpenger i kommunale barnehager og 321 kroner private barnehager. Uavhengig av kostpenger er tilfredsheten med mattilbudet i gjennomsnitt høyere i private barnehager enn i kommunale barnehager. Variasjonen i beløpet på kostpenger er langt høyere i private enn i kommunale barnehager.

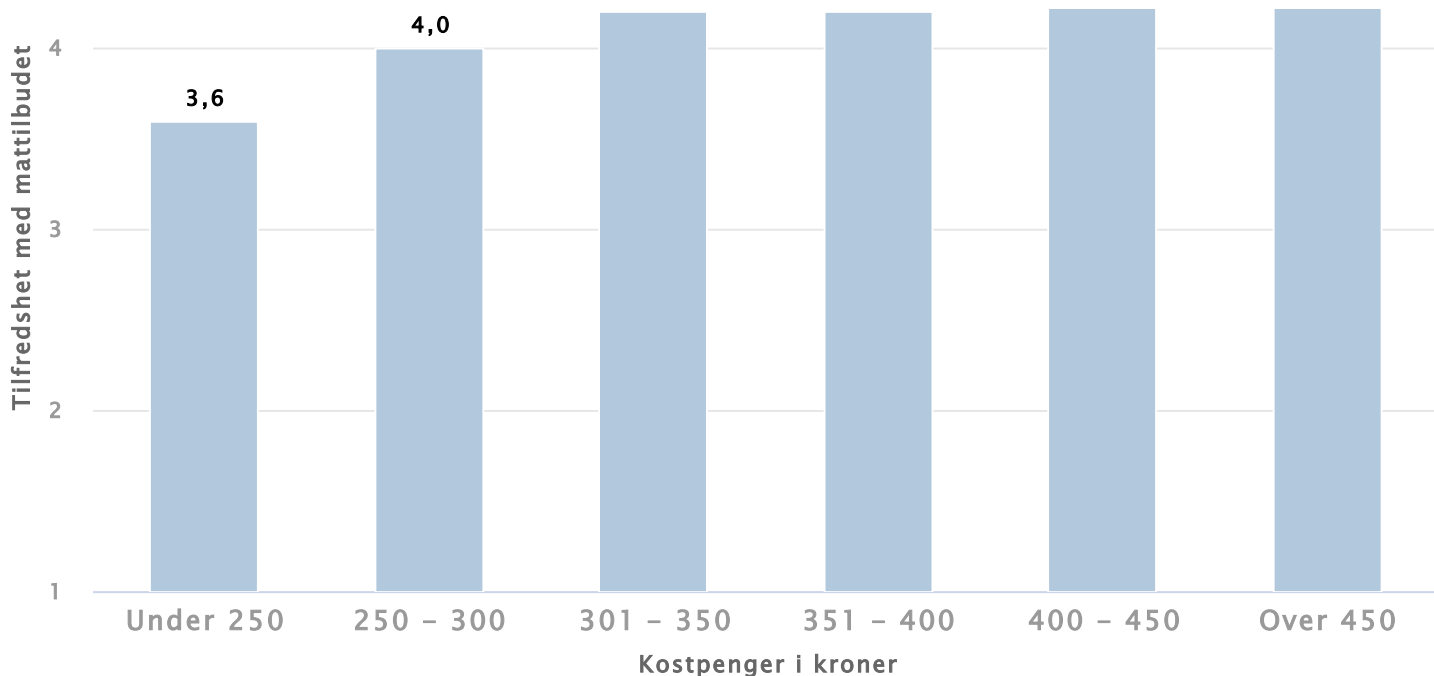
Vis diagram

Vis tabell

Figur 2. Tilfredshet med mattilbud (skala 1 – 5)

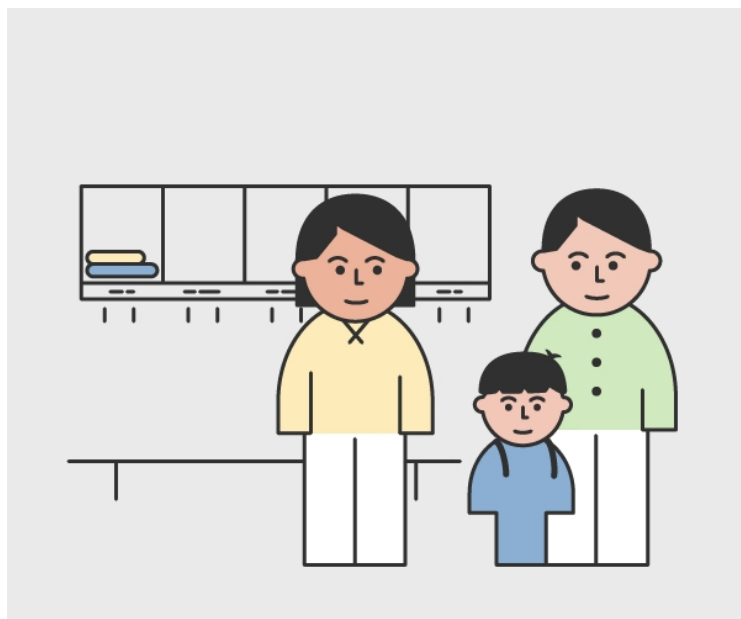
Tall for 2017

Foreldre til de yngste barna er litt mer fornøyde

Foreldre til de yngste barna er noe mer tilfredse med barnehagetilbudet enn foreldrene til de eldste barna, selv om forskjellene er små. På spørsmålet om total tilfredshet svarer 95 prosent av foreldre med barn 0-2 år og 92 prosent av foreldre med barn som er 3 år eller eldre at de er svært eller ganske fornøyde med barnehagen.

97 prosent av foreldrene til de yngste barna opplever at barnet deres er trygt på personalet.

Spørsmålene om relasjon mellom barn og voksne gir noen eksempler på hvordan foreldre til de yngste og eldste barna scorer noe ulikt.

Tabell 2. Foreldres fornøydhet* på spørsmål om relasjonen mellom barn og voksne fordelt på alder.

	Alle	0-2 år	3+ år
Barnet føler seg trygg på personalet	96 %	97 %	96 %
Ansatte tar hensyn til barnets behov	94 %	96 %	93 %
Ansatte er engasjert i barnet	95 %	97 %	93 %
Bemanningsstetthet er tilfredsstillende	73 %	77 %	71 %
*Andel som har svart helt/delvis enig			

Foreldre opplever at barnehagen ivaretar barna under tilvenning og skolestart

51 prosent av barna til de foreldrene som har svart har enten begynt i barnehage for første gang eller byttet avdeling/base i løpet av det siste året, mens 7 prosent av barna skal begynne på skolen til høsten. Disse foreldrene er i stor grad fornøyde med hvordan barnehagen ivaretar barna i tilvenningsperioden, og 90 prosent svarer at de er svært eller ganske fornøyde med hvordan barnet ble ivaretatt i tilvenningsperioden. 80 prosent av foreldrene er svært eller ganske fornøyde med hvordan barnehagen forbereder barnet til skolestart.

Resultater fra noen store kommuner

Oslo, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Tromsø er de fem største kommuner som har høy nok deltagelse blant både kommunale og private barnehager til at det er grunnlag for oppgi resultater på kommunenivå. I disse kommunene har over halvparten av de private og 89 prosent eller flere av de kommunale barnehagene deltatt i Foreldreundersøkelsen.

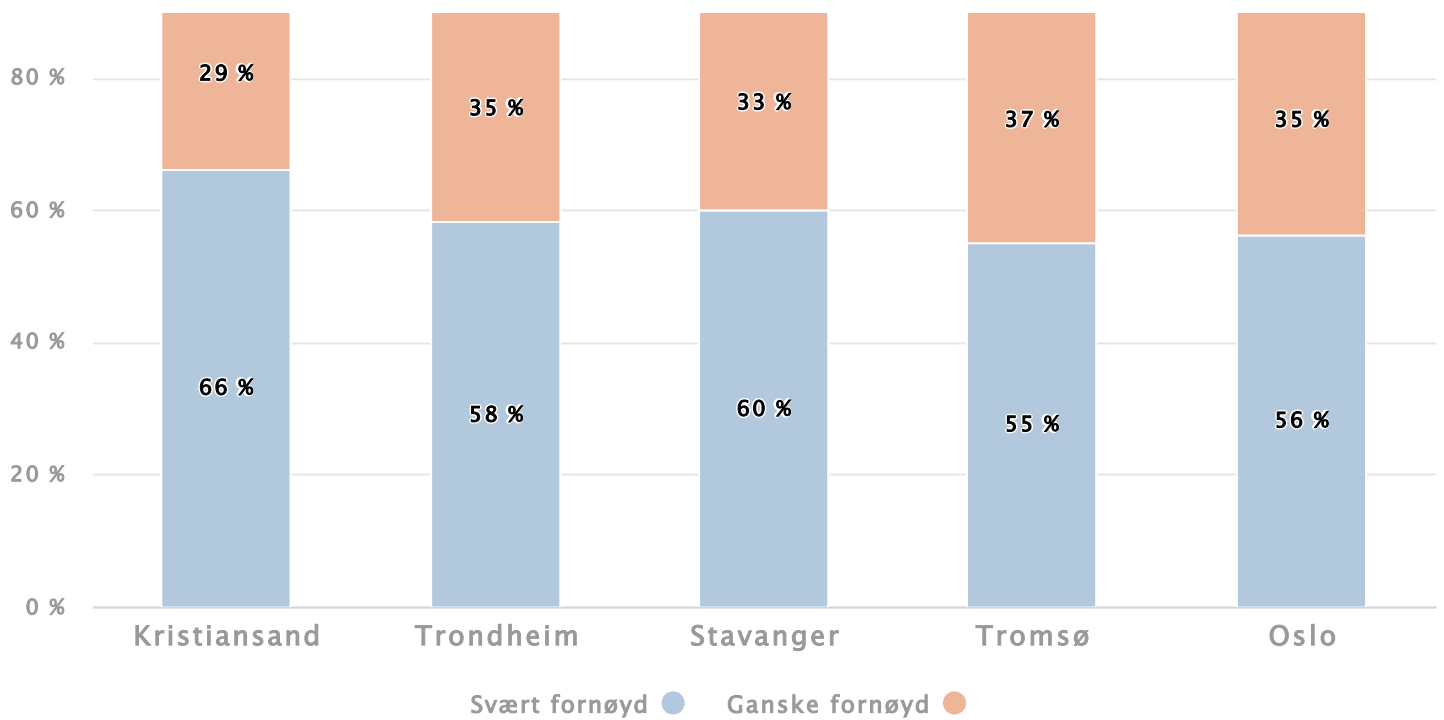
Det er små forskjeller i tilfredshet med barnehagetilbudet mellom de største kommunene. Ser vi på total tilfredshet, er mer enn 90 prosent av foreldrene svært eller ganske fornøyde i alle de fem største kommunene. Kristiansand ligger noe høyere enn de andre kommunene, og har en noe større andel som svarer at de er svært fornøyde.

Vis diagram

Vis tabell

Figur 3. Hvor fornøyd eller misfornøyd er du totalt sett med barnehagen? Fem store kommuner.

Hva er foreldre mest og minst fornøyde med?

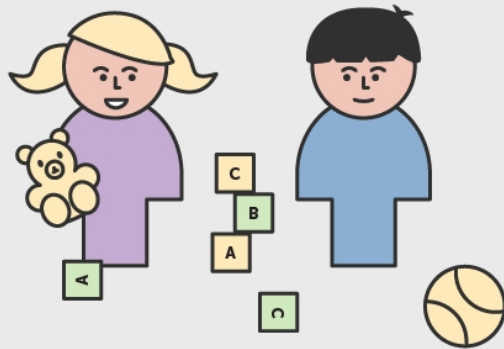
Foreldreundersøkelsen viser at foreldre scorer høyest på spørsmålene som handler om barns trivsel, utvikling og relasjon mellom barn og voksen. Hele 97 prosent av foreldrene er helt eller delvis enige i at barnet deres trives i barnehagen. Nesten like mange foreldre opplever at barnet deres føler seg trygg på personalet i barnehagen, at de ansatte er engasjerte i barnet og tar hensyn til barnets behov, og at barnehagen legger til rette for allsidig lek og aktiviteter.

18 prosent av foreldre er helt eller delvis uenige i at bemanningstettheten i barnehagen er tilfredsstillende. Dette er det spørsmålet med høyest andel foreldre som svarer på de to laveste svarkategoriene.

Foreldre gir også noe lavere score på spørsmål relatert til informasjon og medvirkning, samt mattilbudet. 14 prosent av foreldre er helt eller delvis uenige i at barnehagen flinke til å informere om endringer i personalgruppen og 8 prosent er uenige i at de får god informasjon om innholdet i barnehagen.

Trivsel og sikkerhet ser ut til å ha størst betydning for foreldres tilfredshet

En analyse av sammenhengen mellom foreldres score på de ulike spørsmålene i undersøkelsen og score på totale tilfredsheten indikerer at foreldrenes opplevelse av barnets trivsel, hvordan de ansatte tar hensyn til barnets behov og ivaretar sikkerheten i barnehagen ser ut til å ha størst betydning for foreldres totale tilfredshet. Dette betyr at når foreldre er fornøyde eller misfornøyde med barnehagen, er de også ofte fornøyde eller misfornøyde med disse områdene. Dette kan indikere at disse områdene er viktigst for foreldrene, men sammenhengene er ikke spesielt sterke.

Mer enn 9 av 10 foreldre opplever at barnet deres trives i barnehagen.

Foreldreundersøkelsen er et av flere verktøy for barnehagen

Foreldreundersøkelsen er et av flere verktøy som barnehagen kan bruke i eget utviklingsarbeid. Utdanningsdirektoratet har laget et kvalitetssystem for barnehage der målet er å bidra til et bedre og mer likeverdig barnehagetilbud. Systemet består av ulike informasjonskilder og verktøy for kvalitetsutvikling. Foreldreundersøkelsen er ment å gi barnehagen en indikasjon på hvordan foreldrene opplever barnehagetilbudet og skal være et utgangspunkt for dialog mellom foreldrene og barnehagen. Foreldreundersøkelsen kan kombineres med statistikk, barnehagens ståstedsanalyse og tilsynsrapporter for å få et mer fullstendig bilde av barnehagetilbudet.

Relevante lenker

[Barnehagefakta.no](https://barnehagefakta.no)

[Barnehagestatistikk](#)

[Kvalitetssystemet for barnehage](#)

[Opinion. Frafallsanalyse. Gjennomført for Utdanningsdirektoratet. November 2018.](#)

Tall på kommunenivå

- [kommunefil.xlsx](#)

